

## ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ ПОКАЗНИКІВ ОБМІНУ БІЛКІВ ЗА УМОВ ГІПОТИРЕОЗУ, ВИКЛИКАНОГО ПЕРХЛОРАТОМ НАТРІЮ

Кравченко В. М., Орлова В. О.

*Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна*

За даними ВООЗ, серед ендокринних порушень захворювання щитоподібної залози посідають друге місце. Причин цього багато – від йодного дефіциту і несприятливого стану екології до генетичних порушень. Гіпотиреоз – це клінічний синдром, обумовлений гіпофункцією щитоподібної залози, виникає в результаті нестачі тиреоїдних гормонів, зниженням їх вмісту в крові, що знаходить своє відображення у функціонуванні органів і тканин організму. Тяжкість викликаних гіпотиреозом метаболічних порушень і їх несприятливий біологічний і соціальний прогноз при цьому захворюванні визначають значну актуальність досліджень.

Одним з перспективних способів удосконалення терапії основних захворювань щитоподібної залози, зокрема гіпотиреозу, є застосування препаратів рослинного походження. Фітотерапія, як метод лікування, може використатися в комплексі з фармакотерапевтичними препаратами або самостійно при легких формах захворювання, в період між курсами лікування, а також для профілактики.

Завдяки різноманітному складу БАР з високою фармакологічною активністю, наявністю йоду в органічній та неорганічній формах та інших елементів, перспективними вважаються бурі водорості роду ламінарія. Субстанції з морських водоростей більш природно можуть включатися в процеси метаболізму в організмі та з успіхом бути використані для створення лікувальних та профілактичних засобів.

У Національному фармацевтичному університеті проводяться дослідження новостворених лікарських форм водного екстракту та спиртових настоек ламінарії. Попередніми дослідженнями встановлено тиреоїдстимулювальні властивості зазначених об'єктів на інтактних щурах, що стало підставою для проведення експериментів на модельних патологіях. Нами вивчався водний екстракт ламінарії, для чого була обрана неklasична модель гіпотиреозу, індукованого перхлоратом натрію. Доцільність обраної моделі пояснюється тим, що перхлорат – є конкурентним інгібітором йодиду при надходженні до щитоподібної залози і викликає локальний йододефіцитний стан. Моделювання гіпотиреозного стану проводили шляхом надавання 1% розчину перхлорату натрію щурам впродовж 20 днів з питною водою. Як препарат порівняння використовували йодомарин. У сироватці крові визначали рівень тироксину та трийодтироніну та показники білкового обміну – вміст загального білку, сечовини та креатиніну.

За отриманими результатами у щурів з експериментальним гіпотиреозом встановлено зниження рівня гормонів тироксину і трийодтироніну, підвищення концентрації загального білка, вірогідне зниження концентрації креатиніна та незначне зниження рівня сечовини в порівнянні з групою тварин інтактного контролю. При застосуванні водного екстракту ламінарії спостерігався коригуючий вплив на досліджувані показники, а саме: вміст в сироватці крові загального білка і креатиніну сягав показників інтактного контролю, а сечовини – знижувався незначно. Йодомарин чинив подібний вплив, лише рівень сечовини за його впливу знижувався нижче показника ніж у контрольних тварин.

Дефіцит тиреоїдних гормонів обумовлює виразні зміни в метаболізмі білків, жирів і вуглеводів. Як відомо, при гіпофункції щитоподібної залози відбувається зниження біосинтезу і розпаду білка, затримка азотистих продуктів в організмі та підвищення рівня сироваткового білка, переважно за рахунок глобулінів.

Вивчення впливу досліджуваного об'єкту – водного екстракту ламінарії на стан метаболізму у гіпотиреоїдних тварин продовжується з метою встановлення механізмів тиреостимулювальної дії на щитоподібну залозу.